

no 2 / 2023

KÄLLSORTERA

INFORMATION FRÅN ÖGRAB Renhållningsbolaget i Osby & Östra Göinge kommuner

Hållbarare Jul

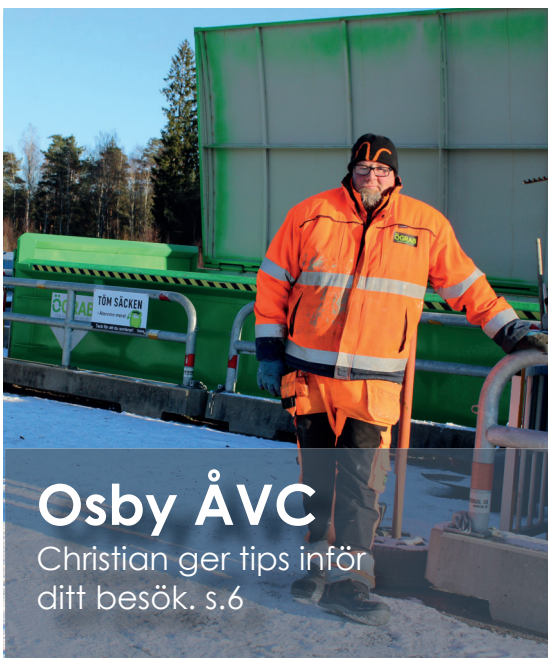
Sparar miljö och pengar

Tips på s.7

Kundnöjdhets- undersökning

s.4

Tack!

Osby ÅVC

Christian ger tips inför
ditt besök. s.6

Elavfall

och farligt avfall hemlöst
på Kattarps ÅVC. s.6

ÖGRAB®
FÖR EN RENARE MILJÖ

INNEHÅLL

Ledare.....	3
Aktuellt.....	4
Insamling.....	5
Återvinningscentralen.....	6
Återbruk	7
Kalendarium.....	8
Julsortering.....	8

ÖGRAB®
FÖR EN RENARE MILJÖ

TÖMNINGS- KALENDERN 2024

Finns att hämta på vår hemsida från mitten av december. Har du inte tillgång till skrivare för att själv skriva ut kalendern så kan du fylla i formuläret på vår hemsida www.ograb.se/kundtjanst/tomningskalender/ eller kontakta kundtjänst för att få den hemskickad med post.

Vi vill påminna om att det är fastighetsägarens ansvar att halkbäköpa och snöröja inför renhållnings- och slambilsbesök. För frågor angående detta ring kundtjänst på 044 - 790 59 90.

- Vänligen skotta och halkbäköpa fram till avfallskärnen
- Ploga och sanda tillfartsvägar från allmän väg fram till kärnen.

Har du även slamtömning?

- Vänligen skotta och halkbäköpa fram till slambrunnen.
- Skotta även fram locket på brunnen.

Stort TACK för din hjälp!

HAR DU PROBLEM MED FASTFRUSET MATAVFALL?

Nu börjar det återigen bli frostiga nätter, vilket tyvärr går hand i hand med fastfruset matavfall.

Här får du lite tips på hur du kan göra för att undvika att facket för matavfall inte blir tömt som det ska.

KOM IHÅG! KÄRLEN SKA STÅ MED HANDTAGEN UTÅT PÅ HÄMTNINGS-DAGEN.

För att personalen ska kunna tömma era kärl är det viktigt att handtagen är vända utåt mot hämtningsspersonal den dagen de ska tömmas. Vår personal hanterar många kärl och det blir tungt och tar mycket tid om kärnen är felvända.

Om kärnen är felvända kan de hända att kärnen inte blir tömda, personalen hänger ett meddelande på handtaget om varför kärlet ej blivit tömt.

Tack för er hjälp!

Tack! Till alla ni miljöhjältar som bidragit till att ÖGRAB 2023 för andra året i rad blev bäst i landet på avfallshantering.

Nöjda kunder, små mängder restavfall och höga miljövärden är några faktorer som bidrog till den hedrande placeringen.

Ny lagstiftning 2024

Från januari 2024 gäller en ny lagstiftning för att förbättra fastighetsnära sortering och insamling av förpackningar med syfte att öka materialåtervinning. För ÖGRABs kunder kommer det inte att innebära några konkreta förändringar då ÖGRAB sedan flera år redan infört de nya kraven på fastighetsnära insamling.

Gamla batterier en brandfara!

I september brann vår miljöbod i Kattarp upp och vi är i fullgång med arbetet med återuppbyggnad av en ny miljöbod. Orsaken bedöms vara värmeutveckling i inlämnade batterier. En ökad användning av batterier i samhället visar sig i bland annat ett ökat antal bränder orsakade av batterier och laddbara elprodukter. Dåligt fungerande eller skadade batterier kan vara farliga och ska lämnas in på återvinningscentral. Det är bättre att ÖGRAB tillsammans med El-

kretsen hanterar dessa för riskminimering och materialåtervinning än att de ligger kvar i bostäder och där riskerar att utgöra en brandfara. Det gäller alla batterier från småknappcells-batterier till stora batteripackar inklusive elektronikprodukter som innehåller batterier. Tänk på att inte ladda batterier hemma när du sover!

Återbruk

Under 2023 har vi fortsatt att arbeta med fler sätt att öka återbruk av olika produkter. Förutsättningarna är väldigt olika beroende på storstad eller glesbygd mm. Vi försöker med små medel hitta vägar att prova som vi hoppas fungerar i våra kommuner. Läs mer om det på sidan 7. Hör av dig om du har fler idéer om hur vi kan öka och bredda återbruk.

Ingen höjning av Renhållningstaxan 2024

Till sist så vill jag nämna att renhållningstaxan för 2024 inte kommer att höjas utan ligga kvar på samma nivå som för 2023. Mer utsorterat avfall till materialåtervinning och mindre avfall till restavfall bidrar till att hålla nere kostnaderna.

Tack för ett fint samarbete 2023 och vi önskar er fina kommande helger!

PER ERLANDSSON, VD

"FIMPEN"

Cigaretter och snus är det vanligaste skräpet i tätorter. Varje dag hamnar 2,7 miljoner fimpar på gator och torg i Sverige enligt en undersökning som Håll Sverige Rent har gjort. Fimpen innehåller gifter och plast och hamnar så småningom i våra sjöar och vattendrag. I och med rökförbudet inomhus, har antalet rökare i stad och park ökat och att dagvattenbrunnarna inte är stora askkoppar vilket många verkar ha missat.

Visste du att...

- 80% av allt skräp i havet slängs på marken först.
- Våra skattepengar kan användas till annat än att plocka skräp och sanera.
- 108 ton plast från cigarettfiltren hamnar i våra sjöar och hav varje år.
- Djur och fåglar riskeras att drabbas av akut nikotinförgiftning när de får i sig fimpar och prillor.

SSA NYHETER

Genom detta projekt besöker vi alla klasser i Östra Göinge och Osby kommun och föreläser om avfallshantering. Syftet är att få en fördjupad förståelse och kunskap kring avfallens miljöpåverkan, källsortering och sina egna möjligheter att påverka uppkomsten av avfall.

Vi har utökat vår verksamhet, nu besöker vi även årskurs 7–9 samt SFI. Det har varit en givande hösttermin i Osby kommun och till våren ser vi fram emot att besöka Östra Göinge kommun.

**2,7 miljoner
fimpar hamnar
VARJE DAG
på marken
i Sverige.**

Kundnöjdhetsundersökning 2023

Tack alla som svarade!

Under våren fick 1000 slumpmässigt utvalda invånare i kommunen möjligheten att tycka till om ÖGRABs tjänster och service.

Resultatet visar att vi har ett stabilt grundförtroende hos kunderna.

- Vi är både tacksamma och ödmjuka för det förtroende kunderna ger oss säger Per Erlandsson, ÖGRABs VD - Även om vi har nöjda kunder finns det sådant som vi både behöver och kan bli bättre på. Vi använder enkätresultatet konkret och det känns positivt att med kundernas hjälp förbättra vårt arbete så

det blir lättare att vara kund hos oss, avslutar Per.

Enkätresultatet visar exempelvis att det finns önskemål om utökade öppettider på Återvinningscentralerna och förbättra informationen vid utebliven sophämtning. Vi tittar på möjligheterna att förändra öppettiderna på ÅVC och vi håller på att införa ett nytt system som förbättrar kommunikationen med våra chafförer, kundtjänst och våra kunder.

Nöjda kunder måste förtjänas varje dag!

90%
nöjda kunder!
**PÅLITLIG, ORDNING,
BRA och TRYGG**
var några av de vanligaste
orden som användes.

OFÖRÄNDRAD AVFALLSTAXA 2024

Ett positivt besked för 2024 är att ÖGRABs styrelse har beslutat att inte höja avfallstaxan.

Tillsammans kan vi hjälpas åt att hålla nere kostnaderna genom att sortera vårt avfall i rätt fraktioner och därigenom minska mängden restavfall som är en stor kostnad.

Så genom att källsortera så spar du både miljö och pengar!

NY FABRIK FÖR PLAST- ÅTERVINNING ÖPPNAD!

Går det att sortera och återvinna all plats i Sverige? Nu kan vi nästan det. Svensk Plaståtervinning har i Motala nu öppnat vad de kallar världens största anläggning för sortering av plastförpackningar.

Nu kan tolv typer av plast sorteras ut det gör att i princip alla plastförpackningar på svenska marknaden kan bli nya plastförpackningar. Ketchupflaskor, creme-fraicheburkar och godispåsar är exempel på sånt som tidigare skickats till förbränning, men som nu återvinns.

SORTERA OCH TÖM SÄCKEN

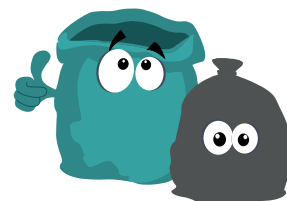
Från 1 april tar vi inte emot säckar med avfall i Restavfall (F.d. Brännbart) på våra ÅVC

Osäker på hur du ska sortera?

Använd sorteringsguiden eller fråga personalen på din återvinningscentral – vi finns på plats för att hjälpa dig.

Det finns några få undantag där avfallet ska lämnas i väl förslutna säckar i restavfall.

Damm, sågspån, aska, isolering, frigitkuler och annat lättflyktigt material.

–Återvinn mera!

GRATTIS KILLEBRG!

Bra sorterat!

Just nu leder Killbergs ÅVC tävlingen. - Vilken av våra ÅVC som blir bäst på att minska felsorterat i Restavfall.

SVINPESTEN TÄNK PÅ ATT

Vi kan alla hjälpas åt att förhindra att svinpesten sprider sig i Sverige.

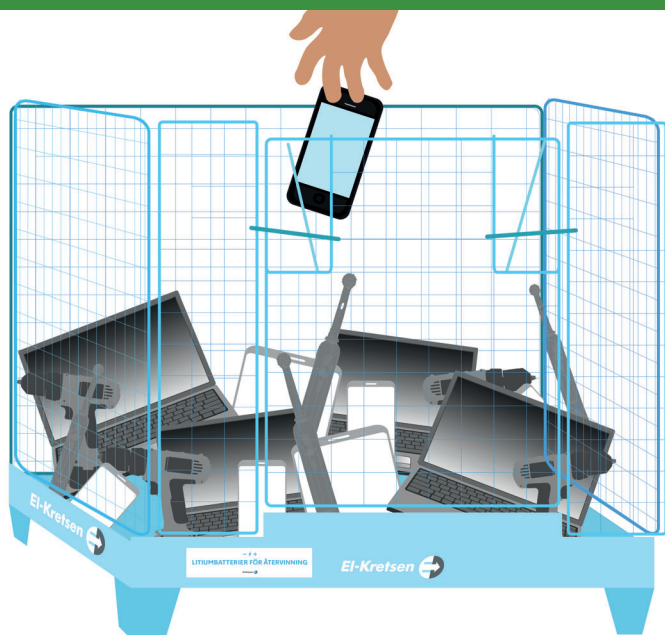
- **Släng matrester i matavfallspåsen och lägg i matavfallskärlet.**
- **Lämna dem inte i markerna efter en picknick eller vid rastplatser utmed vägar.**

Det är inte tillåtet att lämna matavfall på någon Återvinningscentral (ÅVC).

Det matavfall som vi samlar in transporteras till Avfallsanläggningen i Kattarp. I Kattarp lastas och förvaras matavfall i lastväxlarflak som är 3 meter höga, innan det transporteras till biogasanläggning.

Förvaring i lastväxlarflak förhindrar åtkomst för vildsvin.

Gör en elektrisk rens därhemma!

Runt 5–7 kg gamla obrukbara elprylar och batterier ligger hemma hos svenskarna och skräpar, så varför inte ta ett break från julfirandet och göra en insats för miljön?

Vad kan jag göra?

Fungerar prylen: Sälj den eller ta den till återbruk (second hand).

Fungerar den inte: Lämna den till återvinning. Dina avdankade gamla hörlurar eller mobiltelefoner kan göra skillnad!

Genom att lämna in elavfall till återvinning spar vi på naturresurser och bidrar till en renare miljö.

Osynlig elektronik

Även om det är svårt att ge exakta siffror, uppskattas "osynlig elektronik"

utgöra så mycket ca 23 miljoner kg i Sverige. "Osynlig elektronik" är elprodukter som kanske vid första anblick inte upplevs innehålla elektronik, och som därmed kan hamna i fel återvinningskärl. Det kan vara t.ex. dansande/sjungande leksaker, lysande skor, sjungande gratulationskort, etc.

En bra tumregel att lägga på minnet är:

Saker som lyser, låter, rör sig eller har sladd räknas som elektronik – och behöver därmed lämnas i elavfall när de ska slängas.

Elektronik som ofta slängs i fel fraktion

- Batterier
- Ljuskällor (*glödlampor, lysrör*)
- Små elektriska apparater (*t.ex. kaffebryggare, hårtorkar, rakapparater*)
- E-cigarettor
- Elektroniska leksaker (*t.ex. leksaksbilar med batteri*)
- Kablage (*t.ex. nätverkskablar, HDMI-kablar*)
- Laddare och adapter
- Fjärrkontroller
- Mus och tangentbord

TIPS VIK MATAVFALLSPÅSEN

Har du problem med blöta matavfallspåsar, som lätt fyser fast när det är kallt eller går sönder i botten? Ett tips är att vika botten så den blir dubbel.

1. Vik påsen i botten.
2. Veckla ut påsen så du får en "dubbel" botten.
3. När påsen är lagom full och du lyfter den ur behållaren vecklar extra botten ut sig och du har förhoppningsvis en torr botten. Förslut påsen (vik ihop öppningen) och lägg i matavfallskärlet!

För fler tips se s. 2

HUR SORTERAS VÄRMELJUS?

Vi får ofta frågan om hur värmeljus sorteras. Pilla loss vekeshållaren (om möjligt) och sortera bägge i metallförpackningar. Detta då vekeshållaren är gjord av stål, och resten av behållaren är av aluminium.

Stålet separeras ut med magnet, är vekeshållaren kvar kommer behållaren av aluminium inte kunna återvinnas.

NÖJDA BESÖKARE PÅ OSBY ÅVC

Sissel fick hjälp av Christian att sortera sitt elavfall. "Personalen är väldigt trevliga och hjälpsamma." säger Sissel.

Många besöker Återvinningscentralen (ÅVC) i Osby, även om det just nu är lite kyligt. "Det är väldigt bra ordning här" och "det fungerar väldigt bra" var en del av kommentarerna, "Kan vara lite trångt vid trädgårdsavfallet ibland" tyckte några besökare. Vi håller på att undersöka hur vi ev. kan lösa det problemet.

Christian, som arbetar på ÅVC, tycker att "Besökarna på Osby ÅVC är väldigt duktiga på att sortera sitt avfall, vilket är väldigt positivt och gör mitt jobb lättare". De fraktioner som oftast kan bli felsorterade är Plastförpackningar och Glasförpackningar, "folk missar ibland att det är förpackningar som ska slängas här. Det ligger ofta ex dricksglas, vaser, fat m.m. bland glasförpackningar och i plastförpackningar hittar jag ofta

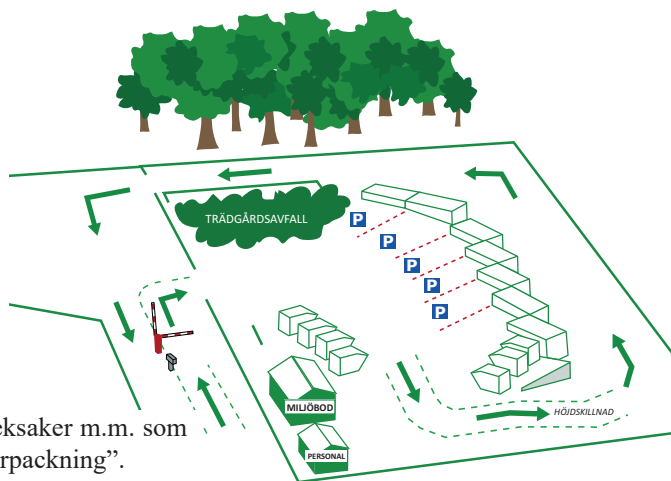
ex. diskborstar, plastleksaker m.m. som är plast men inte en förpackning".

Här kan de oftast bli felsorterat, tänk på att det är bara förpackningar som ska slängas här.

Tips inför ditt besök

Osby ÅVC har öppet två dagar i veckan och en lördag i månaden vintertid, under sommaren är det öppet varje lördag. Det är flest besökare första timmen när de öppnat samt timmen efter lunch. Så ett tips är att om man har möjlighet komma andra tider och att sortera sitt avfall hemma så blir besöket mycket

Parkera så här så blir ingen in parkerad.

smidigare. Är du osäker på hur något ska sorteras så fråga personalen på plats de hjälper gärna till att svara på dina frågor men du måste själv lyfta och slänga dina saker.

Felparkerat...

Ett ganska stort problem enligt Christian är hur man parkerar, speciellt när det är många besökare, "det kan bli en del irritation bland besökarna när man parkerar in varandra" för att undvika detta ska man backa in snett mot containrarna (se bild) så kan alla besökare köra från ÅVC när de är klara.

Välkommen!

MILJÖBODEN PÅ KATTARP ÅVC

BRÄNN UPP

Så just nu får du som besöker Kattarps ÅVC lämna ditt farliga avfall utomhus i olika behållare.

Du lämnar elavfall, batterier, glödlampor och lysrör framför personalboden och ditt farliga avfall ställer du på bordet framför den "gamla" miljöboden.

Tack för er hjälp, så hoppas vi kunna inviga den nya Miljöboden så fort det är möjligt.

Hampus sorterar Farligt avfall, så ställ det på bordet, inte elavfall, batterier och ljuskällor det sorterar du själv.

RESTAVFALL FRÅN HUSHÅLL

På ÅVC tar vi INTE emot Restavfall (Brännbart) från hushåll (ex blöjor, kattsand, servetter) det ska läggas i en påse i kärlet hemma.

Saknar ni abonnemang, eller behöver extra kärll vänligen kontakta kundtjänst 044-790 59 90

HÅLLBARA JULTIPS

Julen har blivit en stor konsumtionshelg som varken är bra för miljön eller plånboken och skapar onödig stress. Varför inte skapa nya hållbara traditioner? Här får du lite tips på vad du kan göra.

Second hand

Att handla julklappar second hand är mer miljövänligt och bättre för plånboken.

Upplevelser

Ge en upplevelse i stället för en fysisk present. Upplevelser skapar minnen som varar längre än materiella prylar och dessutom uppskattas eftersom man tagit hänsyn till personens intressen.

Något hemmagjort

Att ge bort något du gjort själv blir ofta väldigt uppskattat. Eftersom många upplever att de har brist på tid, visar en hemmagjord present att du verkligen ansträngt dig.

Ge av ditt kunnande och din tid

Väldigt många skulle bli oerhört glada över hjälp med att laga kläder, sätta

upp hyllor eller byta operativsystem på datorn. Är du inte händig? Du kanske lagar god mat och kan ge bort middagar och sällskap? Att ge av sin tid är att visa kärlek!

Inslagning av julklappar

Slå in med återanvänt presentpapper eller tidningspapper. Du kan även dekorera paketen med något som hen är intresserad av, som en gammal leksak eller matrecept, låt fantasin flöda.

Gör ett julklappslotteri

Ett julklappslotteri är ett enkelt sätt att minska antalet julklappar. Alla som firar jul tillsammans köper alltså bara en enda klapp och alla får varsin.

Ät billigt och hållbart under julen

Ät mer från växtriket och gör nya rätter av resterna och undvik matsvinn!

TaGe SPARAR MILJÖ, PENGAR OCH TID

Många förskolor har börjat använda skåpet TaGe, idén är både enkel och miljövänlig.

Smedjebackens förskola i Sibbhult använder skåpet TaGe. Jessica, förskollärare, säger att det fungerar väldigt bra och är väldigt uppskattat av alla.

- Alla som vill kan TA eller GE kläder. Här läggs även kvarglömda kläder som ingen gjort anspråk på. Du behöver inte lämna kläder för att få ta kläder.

De lägger väldigt lite tid på att sköta detta, snarare spar de tid nu när handhavandet med kvarglömda kläder blivit enklare.

Du kan läsa mer på vår hemsida www.ograb.se/aterbruk/skapet-tage/ där kan man även ladda ner informationsmaterial och affischer.

Skåpet TaGe är ett initiativ från Karlstad kommun

Smedjebackens Förskola.

TÄNK ÅTERBRUK/ÅTERANVÄNDNING FÖRE ÅTERVINNING

Då gör du den största miljöinsatsen. Vi jobbar för att detta ska bli enklare för dig. Idag kan du lämna många saker för Återbruk på våra ÅVC:er.

IDAG ÅTERBRUKAR VI

Textiler - Human Bridge

Glasögon - LIONS

Vitvaror - BVV

Träpallar - Norrlandspall

Konsumentprodukter

- Återbrukscontainer på

Kattarp och Knislinge ÅVC

Byggmateriäl - Kattarp ÅVC

- Krukor - Alla våra ÅVC

ÖPPETTIDER ÅVC

	Mån	Tis	Ons	Tors	Fre	Lörd
Kattarp Tel: 044- 790 59 93 Endast ÅVC-frågor.	7-16	7-18	7-16	7-16	7-16	8-14
Osby Mossvägen 35 Tel: 070 874 67 89		8-12 12:45-16		10-12 12:45-18		☀ 8.30-12.30 ❄ 3:e lörd varje månad 8.30- 12.30
Lönsboda Nytebodavägen 45 Tel: 073 328 99 94	10-12 12:45-18		8-12 12:45-16			☀ 8.30-12.30 ❄ sista lörd varje månad 8.30-12.30
Sibbhult Industrigatan 1 Tel: 073 329 00 03	10-12 12:45-18		8-12 12:45-16			☀ 8.30-12.30 ❄ 2:a lörd varje månad 8.30-12.30
Knislinge Lertagsvägen Tel: 073 370 59 90		10-12 12:45-18		8-12 12:45-16		☀ 8.30-12.30 ❄ 1:a lörd varje månad 8.30-12.30
Killeberg Brunnsgatan 6 Tel: 070-149 79 13						8.30-12.30

☀ = 1 april - 30 sept ❄ = 1 okt - 31 mars

Stängt alla röda dagar samt midsommar, jul- och nyårsafton. Den 23 december stänger vi kl. 12.00, Killeberg har öppet till kl 12.30
 Under julhelgen tömmer vi kärlen som vanligt.
 Kontrollera alltid öppettider på www.ograb.se

ÅTERVINN JULEN

Under julhelgen kan det bli extra mycket avfall. Ge miljön en julkapp genom att minska dina sopor och sortera resterna av paketöppningen.

Här får du en liten sorteringsguide för vanligt avfall som kan uppstå. Det du sorterar återvinns till nya råvaror eller värme och el.

Tänk på att sortera hemma så blir ditt besök hos oss smidigare.

Tack för att du sorterar!

Adventsljusstake	Elavfall. Lämnas på ÅVC.
Julgran	Trädgårdsavfall. Lämnas på ÅVC.
Julgransbelysning	Elavfall. Lämnas på ÅVC.
Presentpapper (ej tejp)	Pappersförpackning
Kartong	Pappersförpackning
Snören och tejp	Restavfall
Stearinljus. Släckta	Restavfall
Värmeljushållare	Pilla loss vekeshållaren (om möjligt) och sortera bägge i
Wellpapp	Metallförpackning
Mindre bitar	Pappersförpackning
Större mängd	Lämnas på ÅVC.
Kuvert	Restavfall

Vi önskar våra kunder en riktigt

*God Jul och ett
Gott Nytt År!*

Återvinn Granen
Låt Lions hämta er julgran!
Hämtas 14/1
Osby tätort
Glimåkra, Broby, Knislinge tätorter
Lappar med mer info. kommer
i brevlådorna.
Hjälp Lions hjälpa!